

Записник бр. 1

Записник са Прве седнице Одбора за праћење спровођења ИПАРД III програма
28. јун 2023. године, Београд

I Списак учесника

Седници су присуствовали чланови ИПАРД III Одбора за праћење са правом гласа, и то представници:

1. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – председавајући;
2. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде: Сектор за пољопривредну политику;
3. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде: Сектор за рурални развој;
4. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде: Управа за пољопривредно земљиште;
5. Министарства заштите животне средине;
6. Министарства привреде;
7. Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре;
8. Министарства туризма и омладине;
9. Министарства државне управе и локалне самоуправе;
10. Министарства науке, технолошког развоја и иновација;
11. Министарства рударства и енергетике;
12. Министарства за бригу о селу;
13. Републичког завода за статистику Србије;
14. Агенције за заштиту животне средине;
15. Фонда за развој Републике Србије;
16. Републичког геодетског завода;
17. Развојне агенције Србије;
18. Привредне коморе Србије;
19. Сталне конференције градова и општина;
20. Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
21. Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
22. Задружног савеза Србије;
23. Асоцијације пољопривредника;
24. „Војводина аграр” Асоцијације примарних пољопривредних произвођача Д.О.О. Бечеј;
25. Мреже за рурални развој Србије;
26. Удружења произвођача млека Србије;
27. Националне асоцијације прерађивача млека „SEDA”;
28. Удружења „Мрежа локалних акционих група Србије”;
29. Националног удружења за развој органске производње „SERBIA ORGANICA”;
30. Српског удружења младих пољопривредника „СУМП”;
31. Савеза удружења „Независна асоцијација пољопривредника Србије”;
32. Удружења „Натура Балканика”;
33. Савеза винара и виноградара Србије;
34. Пословног удружења „Заједница живинара” и
35. Кластера аквакултуре „Наша риба”.

Присутни представници без права гласа:

1. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за аграрна плаћања (ИПАРД агенција, у даљем тексту: ИА);
2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Одељење за управљање ИПАРД програмом (ИПАРД Управљачко тело, у даљем тексту: ИПАРД УТ);
3. Министарство финансија (у даљем тексту: МФ);
4. Канцеларија за ревизију система управљања средствима ЕУ (Ревизорско тело) и
5. Министарство за европске интеграције.

Присутни представници без права гласа у својству посматрача:

1. Институт за примену науке у пољопривреди;
2. Удружење банака Србије;
3. Туристичка организације Србије;
4. Пословно удружење увозника и извозника пољопривредне механизације.

Седници нису присуствовали чланови ИПАРД III Одбора за праћење (са и без права гласа), и то представници:

1. Завода за заштиту природе;
2. Националног друштва за воћарску производњу „Наше воће Србија“;
3. Удружења пољопривредника „Клуб 100П плус“;
4. Националне асоцијације „Сеоски туризам Србије“;
5. Пољопривредног факултета Универзитета у Београду;
6. Института *BioSens*.

Првој седници ИПАРД III Одбора за праћење (у даљем тексту: ИПАРД III ОП) присуствовали су и представници Генералног директората за пољопривреду и рурални развој Европске комисије (у даљем тексту: ДГ АГРИ, ЕК) у саветодавној улози, Делегације Европске уније у Републици Србији (у даљем тексту: ДЕУ) и Тела за подршку Националном службенику за одобравање. Такође, седници су присуствовали и представници Завода за заштиту природе и Института *BioSens*, као и представници ИПАРД Управљачког тела и ИПАРД агенције.

Резултат:

Седници је присуствовало 35 чланова/заменика чланова од укупно 39 члана/заменика члана са правом гласа. Кворум је постигнут и одлуке су се могле доносити.

Прилог 1 Записника: Листа учесника;

Прилог 2 Записника: Дневни ред.

II Исход седнице ИПАРД III Одбора за праћење

Тачка 1. Дивног реда: Уводна обраћања

Прва седница ИПАРД III ОП започета је обраћањем *гђе Јасмине Миљковић, шеф ИПАРД Управљачког тела, Одељење за управљање ИПАРД програмом, МПШВ*, која је поздравила учеснике и чланове ИПАРД III ОП, представнике ЕК и ДЕУ и изразила захвалност члановима који су се одазвали позиву за учешће на скупу.

Тачка 1.1. Дивног реда

Гђа Милица Ђурђевић, државни секретар, МПШВ, на почетку уводног обраћања је поздравила присутне испред МПШВ и у своје лично име и захвалила свима на узимању учешћа у раду ИПАРД III ОП. У свом обраћању подсетила је присутне на одабране мере

ИПАРД III програма, као и на то да је финансијски допринос ЕУ повећан у односу на претходни програмски период. Такође, осврнула се и на активности које се односе на почетак спровођења ИПАРД III програма које су у завршној фази, што се пре свега односи на припрему нових правилника и процедура за спровођење Програма. У наставку излагања нагласила је да ће у овом програмском раздобљу посебна пажња бити усмерена ка заједничком раду на бољој информисаности и едукацији потенцијалних корисника, а у циљу повећања ефикасности спровођења Програма.

Тачка 1.2. Дневног реда

Гђа Јована Здравковић, помоћник министра, Сектор за управљање средствима Европске уније, Министарство финансија, обратила се у име Националног службеника за одобравање. Искористила је прилику да поздрави све присутне и да изрази задовољство због учешћа на седници ИПАРД III ОП. У свом излагању је са аспекта Управљачке структуре представила активности које се тичу почетка спровођења ИПАРД III програма, што се пре свега односи на процес реакредитације постојећих мера, али и припреме за акредитацију нових. Нагласила је да се ради и на проналажењу нових решења у циљу унапређења спровођења Програма. На крају излагања истакла је уверење да ће у наредном периоду бити остварени још значајнији резултати у погледу искоришћености средстава.

Тачка 1.3. Дневног реда

Г. Frank Bollen, Руководилац јединице Г.4 – Суседство, проширење и претприступна помоћ, Европска комисија, на почетку свог излагања захвалио се на уводним обраћањима и поздравио присутне на седници. Нагласио је важност одржавања седнице с обзиром на то да се налазимо на почетку новог програмског периода. У даљем обраћању осврнуо се на постигнуте резултате у спровођењу ИПАРД II програма, истакавши да иако постоји потреба за инвестирањем у сектору пољопривреде, и даље значајан износ средстава из ИПАРД II фонда није искоришћен. У вези са тим, нагласио је неопходност преузимања корака у циљу унапређења система и подсетио на повећање доприноса ЕУ у новом програмском периоду, али и указао на нове изазове у спровођењу Програма. Такође, у свом обраћању навео је неколико примера са аспекта унапређења спровођења Програма. У првом реду то се односи на квалификовану радну снагу у ИПАРД структурама на свим нивоима, пре свега у ИПАРД агенцији, затим на поједностављење процедура приликом обраде захтева и исплате подршке ИПАРД корисницима. На крају је нагласио важност саветодавних услуга у процесу информисања и припреме захтева корисника. У даљем обраћању указао је на нове могућности које доноси ИПАРД III програм, као што је финансирање политике задржавања кадрова, и навео је да ће ЕК у наредном периоду доставити смернице по овом питању. Затим се осврнуо на авансна плаћања и указао на недовољну искоришћеност услед немогућности добијања банкарских гаранција. У вези са тим, известио је присутне да је одржана радионица на ову тему, као и да је потребно изнаћи могућности за превазилажење овог проблема. Искористио је прилику да похвали иницијативу за поједностављење процедура у делу административне обраде захтева и провере оправданости трошкова и навео да ЕК тренутно разматра ове предлоге. Поред тога, истакао је да је за почетак спровођења ИПАРД III програма неопходно ратификовати Секторски споразум, као и поднети захтев за реакредитацију постојећих мера, уз напомену да је Србија једина од земаља које спроводе ИПАРД програм која није поднела захтев за реакредитацију. С обзиром на то да до краја 2025. године Србија треба да исплати 26 милиона EUR доприноса ЕУ, неопходно је што пре почети са спровођењем Програма. Своје излагање је закључио захваливши се на доброј организацији седнице ИПАРД III ОП и подстакавши присутне да узму активно учешће.

Тачка 2. Дневног реда: Усвајање предлога Дневног реда

Гђа Јасмина Миљковић је констатовала да је кворум постигнут, након чега се приступило гласању за усвајање Дневног реда Прве седнице ИПАРД III Одбора за праћење.

Одлука број 1	Дневни ред Прве седнице ИПАРД III ОП усвојен је једногласно.
----------------------	--

Тачка 3. Дневног реда: Информације о именовању чланова ИПАРД III Одбора за праћење

Гђа Милица Бурђевић, државни секретар, МПШВ, известила је присутне да је током претходног периода спроведен процес успостављања ИПАРД III ОП, као и да је донето Решење о оснивању овог Одбора. Према Решењу ИПАРД III ОП чини 39 чланова са правом гласа, пет чланова без права гласа, као и шест чланова у улози посматрача. Такође, представници ЕК у раду Одбора учествују у саветодавној улози. У наставку свог излагања се осврнула на предуслове са аспекта почетка спровођења ИПАРД III програма и додала да је у претходном периоду припремљена Прва измена ИПАРД III програма. Предуслов за подношење захтева Европској комисији за поступак потврђивања поверених послова спровођења буџета постојећих мера и акредитацију нових мера ИПАРД III програма односио се на успостављање одговарајућег правног оквира. У вези са тим, крајем 2022. године усвојен је Закон о потврђивању Оквирног споразума о финансијском партнерству између Владе Републике Србије и Европске комисије о правилима спровођења финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру ИПА III. У даљем обраћању се осврнула на излагање г. *Bollen*-а по питању Секторског споразума истакавши да су обе стране потписале овај Споразум и да се у наредном периоду очекује његова ратификација. На крају је нагласила да се, у зависности од динамике поменутих активности, може очекивати објављивање првих јавних позива из ИПАРД III програма у четвртм кварталу 2023. године.

Тачка 4. Дневног реда: Пословник о раду ИПАРД III Одбора за праћење

Ивана Словић, саветник, Група за праћење, вредновање и извештавање о ИПАРД програму, ИПАРД Управљачко тело, је представила Пословник о раду ИПАРД III ОП након чега је уследила процедура гласања.

Након спроведене процедуре гласања, гђа Миљковић је констатовала да је Пословник о раду ИПАРД III ОП једногласно усвојен.

Одлука број 2	Пословник о раду ИПАРД III Одбора за праћење усвојен је једногласно.
----------------------	--

Тачка 5. Дневног реда: ИПАРД III програм - наредни кораци и Прва измена ИПАРД III програма

Гђа Јасмина Миљковић, шеф ИПАРД Управљачког тела и начелник Одељења за управљање ИПАРД програмом, је представила наредне кораке са аспекта почетка спровођења ИПАРД III програма, као и предлоге Прве измене ИПАРД III програма након чега је уследила кратка дискусија и процедура гласања.

Тачка 5.1. Дневног реда: Дискусија и процедура гласања

Гђа Јасмина Миљковић је позвала присутне да започну дискусију у вези са претходним излагањем.

Г. Александар Божићевић, в.д. помоћника министра, Сектор за рурални развој, МПШВ, се укључио у дискусију и поздравео све присутне. Он је истакао да су научене лекције из

ИПАРД II програма узете у обзир приликом израде ИПАРД III програма и изразио наду да ће у новом програмском периоду средства бити искоришћена у већем обиму. Искористио је прилику да похвали иницијативу за подршку инвестицијама у руралну јавну инфраструктуру и истовремено сугерисао да би са спровођењем ове мере требало кренути што пре. С обзиром на то да је за спровођење Мере 6 неопходно радити на изградњи капацитета не само државне администрације, већ и јединица локалне самоуправе, указао је на добру сарадњу са Сталном конференцијом градова и општина која може пружити значајну помоћ по овом питању.

Гђа Јасмина Миљковић се сложила са претходном констатацијом и додала да постоји велика потреба за инвестицијама у руралну јавну инфраструктуру, као и да ће посебна пажња бити усмерена ка акредитацији и спровођењу Мере 6 како би се избегло кашњење у коришћењу средстава.

Г. Радивој Надлачки, „Војводина аграр“ Асоцијација примарних пољопривредних произвођача Д.О.О. Бечеј, се укључио у дискусију и искористио прилику да похвали рад ИПАРД УТ и ИА. У даљем излагању се осврнуо на критеријуме селекције указавши да се слаже да пољопривредници у подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди треба да добију додатне бодове, међутим да би број бодова требало да буде мањи, нарочито у Мери 1. Што се тиче критеријума који се односе на управљање стајњаком, нагласио је да су на овај начин пољопривредници који се баве биљном производњом дискриминисани и да би требало наћи начин да се ово превазиђе. Такође, похвалио је критеријуме селекције који се тичу образовања и стручне спреме и истовремено је сугерисао да би требало направити разлику у броју бодова према степену образовања. Када је реч о критеријумима селекције у вези са задругама, указао је да путем правилника треба детаљније дефинисати овај критеријум, као и критеријум који се односи на жене. У даљем обраћању истакао је да треба размотрити додатни број бодова за инвестиције у изградњу. Осврнуо се и на предлог Прве измене ИПАРД III програма који се односи на прихватљиве инвестиције у сектору поврћа, а тичу се замене постојећих система за наводњавање и додао да је на овај начин онемогућена набавка нових система. По питању критеријума који се односи на сарадњу са научно-истраживачким институцијама, сугерисао је и да би требало правилником дефинисати које су то институције, као и начин провере овог критеријума. Такође, нагласио је да би требало додатно бодовати лица која се професионално баве пољопривредом. Своје излагање је закључио указавши на проблем демаркације ИПАРД III програма и Националног програма за рурални развој.

Гђа Јасмина Миљковић је у одговору на претходно излагање нагласила да је јасно да критеријуми селекције не могу да задовоље потребе свих пољопривредника и подсетила да су након Десете седнице ИПАРД II ОП одржани састанци са представницима заинтересованих страна управо на тему критеријума за бодовање и рангирање. Навела је да су подручја са отежаним условима рада у пољопривреди од стратешке важности за МПШВ. Указала је на важност инвестиција у управљање стајњаком са аспекта заштите животне средине, такође, предложила је циљано објављивање позива усмерених на пољопривреднике који се баве биљном производњом. У вези критеријума који се односе на задруге нагласила је да је суштина подстицање удруживања.

Г. Јовица Јакшић, Савез удружења „Независна асоцијација пољопривредника Србије“, истакао је да би услед великог интересовања корисника за Мери 1 требало расписати прве јавне позиве у последњем кварталу ове године, након чега треба расписати позиве за Мери 6 већ у првом кварталу 2024. године. У наставку дискусије истакао је да је значајно поново размотрити критеријуме бодовања како би се избегло стварање вештачких услова, као и да би требало додатно мотивисати младе пољопривреднике и задруге.

Гђа Јасмина Миљковић је у одговору на претходно излагање нагласила да ће се провера испуњености критеријума селекције детаљније дефинисати приликом израде правилника за ИПАРД подстицаје.

Након дискусије спроведена је процедура гласања, гђа Миљковић је констатовала да је Предлог Прве измене ИПАРД III програма усвојен, као и да није било чланова који су гласали против, али да је један члан уздржан.

Одлука број 3	Предлог Прве измене ИПАРД III програма је усвојен.
----------------------	--

Тачка 6. Дневног реда: Представљање критеријума селекције за Мере 7 – Диверзификација пољопривредних газдинстава и развој пословања

Гђа Лидија Ахимовић, руководилац Групе за програмирање ИПАРД мера за унапређење квалитета живота у руралним подручјима, ИПАРД Управљачко тело, је представила предлоге критеријума селекције у оквиру Мере 7 након чега је уследила процедура гласања.

Након спроведене процедуре гласања, гђа Миљковић је констатовала да је Предлог критеријума селекције у оквиру Мере 7 једногласно усвојен.

Одлука број 4	Предлог критеријума селекције у оквиру Мере 7 – Диверзификација пољопривредних газдинстава и развој пословања усвојен је једногласно.
----------------------	---

Тачка 7. Дневног реда: Представљање Плана активности видљивости и комуникације

Гђа Сања Продановић, руководилац Групе за Техничку помоћ и промоцију ИПАРД програма, ИПАРД Управљачко тело, је представила План активности видљивости и комуникације након чега је уследила дискусија и процедура гласања.

Тачка 7.1. Дневног реда: Дискусија и процедура гласања

Гђа Јасмина Миљковић је позвала присутне да започну дискусију у вези са претходним излагањем.

Г. Раде Шкорић, Пословно удружење „Заједница живинара“, указао је на проблем произвођача конзумних јаја који се тиче законског рока за замену кавеза за коке носиле, као и на могућности које у том погледу пружа ИПАРД програм.

Гђа Јасмина Миљковић је истакла да је првобитна интенција била да се путем ИПАРД II програма превазиђе наведени проблем, али, нажалост, представници овог сектора нису исказали велико интересовање.

Г. Laszlo Arendas, Делегација Европске уније у Републици Србији, истакао је да су средства за ИПАРД III програм значајно већа, па се сходно томе морају интензивирати промотивне активности и комуникација, као и да у циљу проширивања опсега корисника треба пронаћи нова средства комуникације и у том смислу је охрабрио чланове ОП да изнесу своје предлоге и идеје.

Гђа Сања Продановић, руководилац Групе за Техничку помоћ и промоцију ИПАРД програма, ИПАРД Управљачко тело, је истакла да по наведеном питању чланови ОП представљају веома значајну спону између креатора политике и корисника, као и да је ИПАРД УТ отворено за сваки вид сарадње.

Након дискусије спроведена је процедура гласања и гђа Миљковић је констатовала да је План активности видљивости и комуникације једногласно усвојен.

Одлука број 5

План активности видљивости и комуникације усвојен је једногласно.

Тачка 8. Дневног реда: Представљање Плана вредновања ИПАРД III програма

Гђа Верица Лазих, виши саветник, Група за праћење, вредновање и извештавање о ИПАРД програму, ИПАРД Управљачко тело, је представила План вредновања у оквиру ИПАРД III програмског периода након чега је уследила процедура гласања.

Након спроведене процедуре гласања, гђа Миљковић је констатовала да је План вредновања једногласно усвојен.

Одлука број 6

Плана вредновања усвојен је једногласно.

Тачка 9. Дневног реда: Дискусија

Гђа Јасмина Миљковић се захвалила на претходним излагањима и позвала присутне да започну дискусију.

Г. Мирослав Киш, Асоцијација пољопривредника, указао је на недовољну искоришћеност ИПАРД средстава, као и на предрасуде потенцијалних корисника из сектора сточарства по питању остваривања ИПАРД подршке. Сматра да је у том погледу неопходно интензивирати подршку коју пружају пољопривредне саветодавне службе и представити примере добре праксе. У наставку излагања истакао је и проблем који се тиче суфинансирања инвестиција.

Гђа Милица Бурђевић је подсетила да МПШВ пружа широк спектар могућности почев од националних шема подршке, преко SCAP пројекта до ИПАРД подршке. Такође, истаkla је да се из националног буџета субвенционише део камате кредита.

Тачка 10. Дневног реда: Предлог дневног реда и датум наредне седнице

Гђа Милица Бурђевић предложила је да се наредна седница ИПАРД III ОП одржи у јануару наредне године.

Тачка 11. Дневног реда: Затварање Прве седнице ИПАРД III ОП

Прва седница ИПАРД III ОП закључена је обраћањем *гђе Бурђевић*. Она се захвалила присутнима на учешћу и њиховом доприносу.

III Резиме

Закључак	ИПАРД III Одбор за праћење	Активности које следе
Усвајање Предлога дневног реда Прве седнице ИПАРД III ОП	Предлог дневног реда Прве седнице ИПАРД III ОП усвојен је једногласно.	
Именовање чланова/заменика чланова ИПАРД III ОП	Информација	
Усвајање Пословника о раду ИПАРД III ОП	Пословник о раду ИПАРД III ОП усвојен је једногласно.	
Почетак спровођења ИПАРД III програма	Информација	Ратификација Секторског споразума, усвајање Прве измене ИПАРД III програма од стране ЕК и од стране Владе РС, припрема процедура и правилника за ИПАРД III програм, одржавање састанака са заинтересованим странама
Усвајање Предлога Прве измене ИПАРД III програма	Предлог Прве измене ИПАРД III програма усвојен је једногласно.	Усвајање Прве измене ИПАРД III програма од стране ЕК и од стране Владе РС.
Усвајање Предлога критеријума селекције у оквиру Мере 7	Предлог критеријума селекције у оквиру Мере 7 усвојен је једногласно.	
Усвајање Плана активности видљивости и комуникације	План активности видљивости и комуникације усвојен је једногласно.	
Усвајање Плана вредновања	План вредновања усвојен је једногласно.	
Дискусија о резултатима спровођења ИПАРД II програма	Размена информација и препоруке за превазилажење изазова и ограничавајућих фактора у обради захтева, критеријума у систему бодовања, рангирања и др.	

ПРЕДСЕДАЈУЋИ
 Јелена Танасковић
 Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде

Секретаријат ИПАРД III ОП

Припремила:

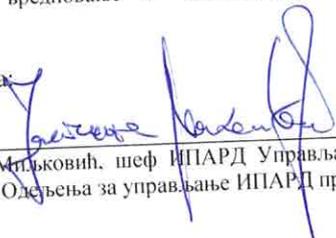
Ивана Словић, саветник, Група за праћење, вредновање и извештавање о ИПАРД програму

Контролисала:

Тијана Маринковић Денда, руководилац Групе за праћење, вредновање и извештавање о ИПАРД програму

Одобрила:

Јасмина Миљковић, шеф ИПАРД Управљачког тела, начелник Одељења за управљање ИПАРД програмом